

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

24.04.2020

Менделеевск ш.

КАРАР

№ 45

Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районында
гражданнар оборонасын оештыру һәм
алып бару турындагы нигезләмәне раслау хакында

1998 елның 12 февраленнән 28-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә «Гражданнар оборонасы турында» (2019 елның 1 маендагы 84-ФЗ номерлы Федераль закон белән кертелгән үзгәрешләр белән), Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2007 елның 26 ноябрэндәге 804 нче номерлы карары белән «Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турындагы нигезләмәне раслау хакында» (Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2019 елның 30 сентябрэндәге 1274 номерлы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән), Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгының 2008 елның 14 ноябреннән 687 нче номерлы боерыгы белән «Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы Нигезләмәне раслау турында» (Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2019 елның 24 декабрэндәге 776 нче номерлы боерыгы белән кертелгән үзгәрешләр белән), Татарстан Республикасы Президентының 2008 елның 22 декабрэндәге ПУ-598 номерлы Указы белән «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне раслау хакында» (Татарстан Республикасы Президентының 2020 елның 27 гыйнварындагы ПУ-27 номерлы Указы белән кертелгән үзгәрешләр белән),

КАРАР ИТӘМ:

1. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районында граждан оборонасын оештыру һәм алып бару турында кушымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы оешмалары, предприятиеләре һәм учреждениеләре житәкчеләренә, оештыру-хокукый рәвешләренә бәйсез рәвештә, гамәлдәге законнар нигезендә оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәләр эшләргә һәм расларга тәкъдим итәргә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының мәгълүмат-коммуникация челтәрендә (интернет) рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенә йөкләргә.

Район Башлыгы

В.С. Чершинцев

Кушымта
Менделеевск муниципаль районы
башлыгының 2020 елның 24 апрелдәгә
45 номерлы карарына

**Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районында
гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында
нигезләмә**

1. Әлеге Нигезләмә «Гражданнар оборонасы турында» 1998 елның 12 февралдәгә 28-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турында нигезләмәне раслау хакында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2007 елның 26 ноябрдәгә 804 номерлы карары, «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау хакында» Татарстан Республикасы Президентының 2008 елның 22 ноябрдәгә ПУ-598 номерлы Указы, Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгының «Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 14 ноябрдәгә 687 номерлы карары нигезендә эшләнган һәм Татарстан Республикасы гражданнар оборонасын оештыруның һәм алып баруның төп юнәлешләрен, шулай ук Менделеевск (алга таба - Менделеевск) муниципаль районында граждан оборонасын оештыруны һәм үткәрүнең төп юнәлешләрен билгели.

2. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районында гражданнар оборонасы эшләре алып баруга һәм алып баруга эзерлек кысаларында Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районында оештырыла.

3. Гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек халыкны яклауга эзерлек чараларын, хәрби конфликтлар вакытында яисә шушы низаглар нәтижәсендә килеп чыга торган хәвеф-хәтәрләрдән матди һәм мәдәни кыйммәтләргә вакытыннан алда үтәүдән, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп туганда килеп чыга торган хәвефләрдән гыйбарәт, һәм ул гражданнар оборонасы, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү мәсьәләләре буенча төп чараларны күздә тоткан еллык план нигезендә гамәлгә ашырыла (алга таба - Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының төп чаралары планы).

4. ТР Менделеевск муниципаль районының төп чаралары планы бер елга ТР Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан эшләнә һәм Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының территориаль органы - гражданнар оборонасы бурычларын махсус хәл итәргә вәкаләтле орган, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, Татарстан Республикасы буенча Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе белән килештерелә.

Гражданнар оборонасын алып баруга һәм алып баруга эзерлек буенча төп чараларны планлаштыру хэл-эхвэлне төрле яклап бәяләүне исәпкә алып башкарыла, ул хәрби конфликтлар вакытында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә жиңелүнең заманча чараларын куллану, шулай ук мөмкин булган террорчылык актлары һәм гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы территориясендә килеп чыгарга мөмкин.

5. Муниципаль дәрәжәдә гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек муниципаль берәмлектә гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмә белән билгеләнә һәм Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы территориясендә халыкны яклау чараларын, хәрби конфликтлар вакытында яисә әлеге конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килә торган хәвеф-хәтәрләрдән, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килгәндә барлыкка килә торган хәвефләрдән гыйбарәт.

Муниципаль дәрәжәдә гражданнар оборонасын алып бару Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Гражданнар оборонасы планы нигезендә гамәлгә ашырыла һәм Менделеевск муниципаль районы территориясендә халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләргә хәрби конфликтлар вакытында яисә әлеге конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килә торган хәвефләрдән, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда яклау чараларын үтәүдән гыйбарәт.

6. Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы гражданнар оборонасын алып бару һәм сугыш вакытында табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләргә бетерү гамәлләрен башкару күләмен, оештыруны, тәртибен, ысулларын һәм срокларын билгели.

Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләргә гражданнар оборонасы һәм бетерү чараларын тыныч вакытта үтәү Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү буенча гамәлләр планы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы чараларын үтәүне гражданнар оборонасы идарәсе, көчләре һәм чаралары, гадәттән тыш хәлләргә кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дүрләт системасы органнары тәэмин ит.

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты Менделеевск муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы буенча чараларның үтәлешен тәэмин итүче оешмаларның исемлеген билгели.

7. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хэл итү максатларында гражданнар оборонасы өлкәсендәге вәкаләтләр нигезендә көчләр, чаралар, гражданнар оборонасы объектлары, матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар эзерли һәм үз эченә ала, гражданнар оборонасы чараларын планлаштыра һәм гамәлгә ашыра.

8. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты карары буенча коткару хезмәтләре (санитар-эпидемиологик күзәтчелек, энергетика, медицина, инженерлык, коммуналь-техник, янгынга каршы, жәмәгать тәртибен саклау, хайваннарны һәм үсемлекләргә яклау, хәбәр итү һәм элементгә, ягулык-майлау материаллары, юл, сәүдә һәм туклану) төзелә ала, аларның эшчәнлеген

оештыру һәм тәртипләре коткару хезмәтләре турындагы тиешле нигезләмәләрдә аларны булдыручы органнар һәм оешмалар тарафыннан билгеләнә.

Коткару хезмәте составына гражданнар оборонасы буенча чаралар үткәру, авария-коткару формированиеләре гамәлләрен һәрьяклап тәмин итү һәм хәрби конфликтлар вакытында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә кичектергесез башка эшләренә башкару өчен билгеләнгән идарә органнары, көч һәм гражданнар оборонасы чаралары керә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен бетерү вакытында.

Коткару хезмәтләренең төре һәм саны гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планнары нигезендә башкарыла торган бурычларның күләмен һәм характерын исәпләп чыгару нигезендә билгеләнә.

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының коткару хезмәте турында нигезләмә коткару хезмәте житәкчесе тарафыннан эшләнә, Татарстан Республикасының тиешле коткару хезмәте житәкчесе белән килештерелә һәм Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан раслана.

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы граждан оборонасы көчләрен һәм чараларын оештыруны һәм аларның эзерлеген тәмин итүне методик житәкчелек итү, шулай ук бу өлкәдә Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгы (алга таба - Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы) һәм Россия ГХМның Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе тарафыннан тикшереп торыла.

9. ТР Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан эвакуация чараларын планлаштыру, эзерләү һәм үткәру өчен, вакытыннан алда эвакуация комиссиясе төзелә. Эвакуация комиссиясен Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе урынбасары житәкли. Эвакуация комиссиясе эшчәнлегенә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы гражданнар оборонасы житәкчесе раслаган эвакуация комиссиясе Нигезләмәсе белән регламентлана.

10. Тыныч вакытта гражданнар оборонасы көчләре табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләренә кисәтү һәм бетерү чараларында катнашу өчен жәлеп ителергә мөмкин.

Гадәттән тыш хәлләренә бетерү өчен тыныч вакытта гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын жәлеп итү карарын ТР Менделеевск муниципаль районы гражданнар оборонасы житәкчесе кабул итә.

11. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы житәкчесе булып Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тора.

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау чараларын оештырган һәм уздырган өчен шәхси жаваплылык тота.

12. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районында гражданнар оборонасы белән идарә итүне гамәлгә ашыручы орган - гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле, Россия Федерациясе Хөкүмәте

билгеләгән тәртиптә төзелә торган гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча структур бүлекчә.

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчәне гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча комплектлаштыра, функциональ вазыйфаларны һәм штат расписаниесен эшли һәм раслый.

Гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчә житәкчесе гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенә турыдан-туры буйсына.

13. Гражданнар оборонасы буенча оештырылган һәм планлы чаралар үткәрүне тәмин итү, шул исәптән тыныч һәм сугыш вакытында фаразлана торган һәм килеп чыккан куркынычлар турында халыкка үз вакытында хәбәр итү максатларында Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм аны алыштыру оештырыла.

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы территориясендә мәгълүмат жыю һәм алмашу «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Гражданлык яклау идарәсе» муниципаль бюджет учреждениесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

«Менделеевск муниципаль районы Гражданлык яклау идарәсе» муниципаль казна учреждениесе Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына мәгълүмат тапшыра.

14. Муниципаль дәрәжәдә гражданнар оборонасы чаралары федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы гражданнар оборонасы житәкчесенең күрсәтмә документлары, шулай ук әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

15. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында түбәндәге төп чараларны планлаштыра һәм гамәлгә ашыра:

15.1. Гражданнар оборонасы өлкәсендә халыкны эзерләү:

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы үзенчәлекләрен исәпкә алып һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан расланган якынча программалар, эшләүче халыкны, вазыйфай затларны һәм гражданнар оборонасы хезмәткәрләрен, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы формироваиеләренең һәм хезмәтләренең шәхси составын эзерләүнең якынча программалары нигезендә эшләү;

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы халкын хәрби конфликтлар вакытында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килә торган хәвефләрдән саклау ысулларына эзерләү һәм аларны оештыру, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килгәндә;

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы формироваиеләренең һәм хезмәтләренең шәхси составын эзерләү;

гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм күнегүләр үткәрү;

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы территориясендә урнашкан хезмәткәрләр, формированиеләрнең һәм хезмәтләрнең шәхси составы әзерләүне оештыру-методик житәкчелек итү һәм тикшереп тору;

гражданнар оборонасы буенча уку-консультация пунктларын булдыру, жиһазлау һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук тиешле лицензиясе булган өстәмә һөнәри белем бирү мәгариф учреждениеләрендә Менделеевск муниципаль районы вазыйфаи затларының һәм граждан оборонасы хезмәткәрләренең квалификациясен күтәрүне тәмин итү;

гражданнар оборонасы өлкәсендәге белемнәрне пропагандалау.

15.2. Хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килә торган куркынычлар турында халыкка хәбәр итү буенча, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килгәндә:

халыкка үзәкләштерелгән хәбәр итү системасын даими әзерлектә тоту, аны реконструкцияләү һәм модернизацияләү;

кешеләр күпләп жыела торган урыннарда халыкка хәбәр итүнең һәм мәгълүмат бирүнең махсулаштырылган техник чараларын урнаштыру;

мәгълүмат тапшыруның Россия Федерациясе бердәм электр элементәсе челтәре, радио-, үткәргеч һәм телевизион тапшырулар чаралары һәм башка техник чаралары чараларыннан комплекслы файдалану;

гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм аны алмашу.

15.3. Халыкны эвакуацияләү буенча, матди һәм мәдәни кыйммәтләр куркынычсыз районнарда:

халыкны эвакуацияләү чараларын, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне хәвеф-хәтәр зоналарыннан имин районнарда планлаштыруны, әзерләүне һәм уздыруны оештыру, шулай ук сугыш вакытында үз эшчәнлеген давам итүче оешмалар хезмәткәрләрен һәм мөмкин булган хәвеф-хәтәр зоналарда гражданнар оборонасы буенча чаралар үтәүне тәмин итүче оешмалар хезмәткәрләрен урнаштыру;

халыкны урнаштыру өчен куркынычсыз районнар, эвакуацияләнергә тиешле матди һәм мәдәни кыйммәтләр әзерләү;

эвакуация органнарын төзү һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук аларның шәхси составын әзерләү.

15.4. Халыкка индивидуаль һәм күмәк яклау чаралары бирү буенча:

гражданнар оборонасының саклау корылмаларын һәм аларның тормыш-көнкүрешне тәмин итү системаларын билгеләү һәм аларга техник хезмәт күрсәтү буенча файдалануга даими әзерлек хәлендә тоту, саклап калу, аларны саклап калу, тоту;

тыныч вакытта һәм гражданнар оборонасын тыныч вакытта сугыш вакытына ярлыландырылган биналардан һәм жир асты пространствосының башка корылмаларыннан халыкны яшерү өчен күчәргәндә;

сугыш вакытында гражданнар оборонасының житешми торган саклау корылмаларын планлаштыру һәм төзүне оештыру;

жир асты килекләренең төп биналарында һәм башка корылмаларында халыкны гражданнар оборонасының яклау корылмаларында яшерүне тәмин итү;

халыкны индивидуаль яклау чараларын билгеләү буенча туплау, саклау, агарту һәм алардан файдалану;

халыкка индивидуаль яклау чараларын бирүне һәм коллектив яклау чараларын билгеләнгән срокларда бирүне тәмин итү.

15.5. Яктылык һәм башка төр маскировка буенча:

маскировкага тиешле объектлар исемлеген билгеләү;

гражданнар оборонасы буенча билгеләнгән тәртиптә кертелгән территорияләрне комплекслы маскировкалауны гамәлгә ашыру планнарын эшләү;

яктылык һәм маскировкаканың башка төрләре буенча чаралар уздыру өчен кирәкле материал-техник чаралар запасларын билгеләү буенча файдалануга даими эзерлек хәлендә булдыру һәм аларны саклап калу;

15.6. Хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә халык өчен куркыныч барлыкка килгән очракта авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару буенча:

гражданнар оборонасының кирәкле көчләрен һәм чараларын, гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дүрләт системасын булдыру, жиһазлау һәм эзерләү, шулай ук аларның гамәлләрен планлаштыру;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне һәрьяклап тәмин итү өчен матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын билгеләү буенча файдалануга даими эзерлек хәлендә тоту һәм ярдәм итү.

15.7. Хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән халыкны беренче чиратта яшәтү буенча, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында:

халыкның беренче чираттагы тереклек тәмин ителешен планлаштыру һәм оештыру;

матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын билгеләү буенча файдалануга даими эзерлектә булдыру һәм аларны саклап калу;

халыкны азык-төлек һәм азык-төлек булмаган товарлар белән нормалаштырылган тәмин итү;

халыкка коммунал-көнкүреш хезмәтләре күрсәтү;

зыян күргән халык арасында санитария-гигиена һәм эпидемиягә каршы чаралар үткәру;

дәвалау-эвакуация чаралары үткәру;

имин районда кирәкле дәвалау базасын жәелдерү, аны энергия һәм су белән тәмин итүне оештыру;

халыкка беренче ярдәм күрсәтү;

торахсыз калган халыкның санын билгеләү;

зыян күргән торах фондының хәлен бәяләү, аны зыян күргән халыкны урнаштыру өчен куллану мөмкинлеген ачыклау;

зыян күргән халыкны ял йортларында, пансионатларда һәм башка сәламәтләнדרү учреждениеләрендә, вакытлы торахларда (жыелма йортларда, палаткаларда, землянкаларда) урнаштыру, шулай ук аны сакланып калган торах фонды мәйданында күчереп утырту;

халыкка мәгълүмати-психологик ярдәм күрсәтү.

15.8. Хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килгән янгыннар белән көрәш буенча:

муниципаль янғын саклау эшчәнлеген оештыру һәм оештыру, аны гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләүне оештыру һәм янғыннан саклануның башка төрләре белән хезмәттәшлек итү;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр үткәрелгән районнарда һәм гражданнар оборонасы буенча билгеләнгән тәртиптә хәрби вакытта кертелгән оешмаларда янғыннарны сүндерүне оештыру;

янғыннарны сүндерү өчен химик реагентлар запасларын алдан ук булдыру.

15.9. Радиоактив, химик, биологик һәм башка йогышлы (пычрануга) дучар булган районнарны ачыклау һәм билгеләү буенча:

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы территориясендә радиация, химия, биологик хәлне күзәтү һәм контрольдә тоту функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органнары, Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнары һәм оешмалары - гамәлдәге махсулаштырылган учреждениеләр, бүлекчәләр һәм хезмәтләрен күзәтү һәм гражданнар оборонасын лаборатор контрольдә тоту чөлтәрен булдыру һәм аларның эзерлеген тәэмин итү;

радиоактив пычрануга дучар булган территорияләрдә радиация саклану режимнарын кертү.

15.10. Халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкәртү буенча:

дезактивлаштыручы, дегазияләүче һәм дезинфекцияләүче матдәләр һәм эремәләр запасларын алдан ук булдыру;

халыкны санитар эшкәртү өчен көчләрне булдыру һәм жиһазлау, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкәртү, аларны гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү;

халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкәртү чараларын үткәрүне оештыру.

15.11. Хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән районнарда тәртипне торгызу һәм саклау, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр һәм террорчылык акцияләре нәтижәсендә:

жәмәгать тәртибен саклау көчләрен булдыру һәм жиһазлау, аларны гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү;

жәмәгать тәртибен торгызу һәм саклау, гражданнар оборонасы көчләрен күрсәтү һәм халыкны эвакуацияләү маршрутларында юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр уздыру өчен гражданнар оборонасы көчләренең тоткарлыксыз хәрәкәтен тәэмин итү;

үткәрү режимын гамәлгә ашыру һәм жиңелү учакларында жәмәгать тәртибен тоту;

эчке эшләр органнары тарафыннан мәжбүри сакланырга тиешле объектларны, юридик һәм физик затларның мөлкәтен шартнамәләр буенча саклауны көчәйтү, караучысыз калган мөлкәтне саклау буенча чаралар күрү.

15.12. Кирәкле коммуналь хезмәтләренең сугыш вакытында эшләвен ашыгыч торгызу мәсьәләләре буенча:

коммуналь хезмәтләренең хәрби вакыт шартларында эшләүгә эзерлеген тәэмин итү, аларның гамәлләрен планлаштыру;

газ, энергия, су, су белән тәмин итү, су түгү һәм канализациянең зарарланган системаларын ремонтлау өчен жиһазлар һәм запас частьләр запасларын булдыру;

су чистарту, төчеләндерү һәм транспортлау өчен мобиль чаралар резервын булдыру һәм эзерләү;

суүткәргеч станцияләрдә реагентларның, реактивларның, консервантларның һәм дезинфекцияләү чараларының кирәкле запасларын булдыру;

резервуар һәм савытлар, жыелма-жыю торбаүткәргечләре, мобиль резерв һәм автоном энергия чыганаclarы, халыкны коммунал тәмин итүне оештыру өчен жиһазлар һәм техник чаралар запасларын булдыру.

15.13. Хәрби вакытта үле гәүдәләрне ашыгыч күмү буенча:

вакытлыча, тыныч вакытта, мөмкин булган жирләү урыннарын билгеләү;

мәтләрне күмү чараларын тәмин итү өчен гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларының эзерлеген тәмин итү, шул исәптән махсуслаштырылган ритуаль оешмалар базасында;

һәлак булганнарның мәтләрен (калдыкларын) күмү урынын жиһазлау;

гәүдәләрне эзләү, аларны ачыклау урыннарын теркәү, аларны алу һәм беренчел эшкәртү, танып белү һәм документлаштыру, һәлак булганнарны ташу һәм күмү эшләрен оештыру;

санитар-эпидемиологик күзәтчелекне оештыру.

15.14. Хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә халыкның исән калуы өчен кирәкле оешмалар эшчәнлегенең тотрыклылыгын тәмин итү буенча:

икътисадның тотрыклы эшләвен арттыру буенча тыныч һәм сугыш чорында комиссия төзү һәм аны оештыру;

икътисад һәм инфраструктура объектларын, шулай ук төзелеш нормалары таләпләре һәм гражданнар оборонасының инженер-техник чараларын гамәлгә ашыру кагыйдәләре нигезендә житештерү чараларын рациональ урнаштыру;

комплекслы маскировка буенча куркыныч чорда чараларны планлаштыру һәм уздыру;

энергия һәм су белән тәмин итү системаларының һәм чыганаclarының ышанычлылыгын арттыруга юнәлдерелгән чаралар эшләү һәм уздыру;

тыныч һәм хәрби вакытта гражданнар оборонасының инженер-техник чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру, шул исәптән төзелеш проектларында;

икътисад объектларында сугыш вакытында эшне дөвам итә торган авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне планлаштыру, эзерләү һәм уздыру;

житештерү процессын торгызу өчен кирәкле матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын алдан ук булдыру;

документациянең иминият фонды булдыру;

аларга заманча жиңелү чаралары йогынтысында житештерү фондларын яклауның нәтижәлелеген арттыру.

15.15. Гражданнар оборонасы көчләренең һәм чараларының даими эзерлеген тәмин итү мәсьәләләре буенча:

гражданнар оборонасы көчләрен заманча техника һәм жайланмалар белән тәмин итү;

гражданнар оборонасы көчләрән гамәлләргә әзерләү, гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм күнегүләр уздыру;

гражданнар оборонасы көчләрән гамәлләрән планлаштыру;

үзара хезмәттәшлек һәм гражданнар оборонасы көчләрән һәм чараларын жәлеп итү тәртибен билгеләү, шулай ук аларның гамәлләрән һәрьяклап тәмин итү.

16. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының гражданнар оборонасы чараларын финанслау гамәлдәге законнар нигезендә гамәлгә ашырыла.